

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos II. — Izdan in razposlan dne 26. januarja 1889.

7.

Dopustno pismo od 10. decembra 1888,

za lokalno železnico (parno žlebovko) od postaje Levovsko-Kleparovske v Levov.

Mi Franc Jožef Prvi,
po milosti Božji cesar avstrijski,
apostolski kralj ogerski, kralj česki, dalma-
tinski, hrvaški, slavonski gališki, vladimirski
in ilirski; nadvojvoda avstrijski; veliki vojvoda
krakovski, vojvoda lotarinški, saloburški,
štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-
sleški in dolnje-sleški; veliki knez erdeljski;
mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški
in tirolski itd. itd. itd.

Ker je delničarska družba železnice od Levova v Belzec (Tomašov) zaprosila, da bi ji se dala dopustitev (koncesija), zgraditi lokalno železnico od postaje Levovsko-Kleparovske v Levov ter voziti po nji, vzdvidelo Nam se je z ozirom na občno korist

tega podjetja po zakonu o dopuščanji železnic od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238), kakor tudi po zakonu od 17. junija 1887 (Drž. zak. št. 81), to dopustitev imenovani družbi podeliti takó le:

§. 1.

Dajemo delničarski družbi železnice od Levova v Belzec (Tomašov) pravico, zgraditi lokomotivno železnico, katero bode izvesti kot lokalno železnico (parno žlebovko) s pravilno raztečino, od postaje Levovsko-Kleparovske v mesto Levov z dovlačnicami do vojaških in obrtovnih naprav, ležečih ob namerjani železnici ter voziti po nji.

Družba ima dalje pravico, od prej imenovane lokalne železnice (parne žlebovke) napraviti nadaljevalne proge, namreč;

1. od končne postaje Levov Sv. Ana čez trg Goluchowskega in Marije do vojašnice Jablonovskega in odtod, dotikaje se vojaške plavarnice po ulicah Novi svet in Grodeški cesti v stik z Levovskim kolodvorom c. kr. priv. železnice Levovsko-Črnoviško-Jaške;

2. od nekega mesta prej navedene proge v Grodeški cesti v stik s koncesijonirano parno žlebovko blizu Janovske zavore,

3. od nekega mesta pod 1 imenovane proge v špitalskih ulicah v stik z Brodskim kolodvorom

(Podzamče) c. kr. priv. gališke Karl-Ludovikove železnice,

4. od nekega mesta pod 1 imenovane proge do erarijalne fabrike za tabak v Vinikih.

Izvesti posamne ali vse pod 1 do vštrevši 4 omenjene proge imej družba stoprv tedaj dolžnost, čim se po mnenji državne uprave mora misliti, da novo breme glavnice, katero si družba z izvedenjem dotičnih prog naprti, dobode svojo založbo v čistem donosu zagotovljenem z voznimi pogodbami, s prispevki interesentov ali kako drugače, ki ga bodo dajali novi železnocestni kosi s prištetim djanskim čistim donosom že izvedenih kosov, kolikor preseza njih glavnično breme, pri čemer je za delnice vračunjati dividendo po pet od sto.

Pravica družbina, izvesti v zgornjem pod 1 do 4 naštete nadaljevalne proge, prestane, če bi se ona te pravice ne poprijela v petih letih računeč od današnjega dne. Takisto je državni upravi tudi pred iztekom tu ustanovljene dobe pridržana pravica, proglasiti, da je prestala pravica družbe izvesti prej v misel vzete nadaljevalne proge, ter dopustitev za-nje podeliti drugemu podjetniku, ako družba ne bi mogla na se vzeti izvedenja teh nadaljevalnih prog pod uveti, ki jih drugi prositelji ponujajo in katere je državna uprava odobrila.

Za oddajo dotičnega izrecila pritegne se družbi rok treh mesecev po vročenem uradnem priobčilu, da se morebiti kdo drug poteguje za te proge.

§. 2.

Železnicam, ki so predmet te dopustnice, deljujejo se naslednja olajšila:

a) oprostitev od kolkov (štempljev) in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetje lokalne železnice sklene, za vse vloge, ki jih vpadá, in za druge listine, ki jih naredí; dalje za vse knjižne vpise na podlogi teh pogodeb in listin, naposled za druge uradne poslove in izdatke, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zagotovi glavnično obrestovanje in pa vršba voznje do časa, ko se začne ta vršba;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice, do konca prvega vršbenega leta.

Te ugodnosti ne uporabljajo se na razprave sodnega postopka v pravadah;

b) oprostitev od kolkov in pristojbin za prvo izdatbo delnic namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilu ustrezno opremo z interimalnimi listi vred, in takó tudi od presnemščine, kar se je nateče o nakupu zemljišč na konci prvega vršbenega leta [a), št. 2], razven pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti in katere po veljajočih zakonih pristojé občinam ali drugim avtonomnim združbam;

c) oprostitev od pristojbin in odredbin (taks), dolžnih za podeljeno koncesijo in za izdatbo te dopustnice;

d) oprostitev od pridobnine in dohodarine, od plačevanja kolkovnih (štempeljskih) pristojbin kuponom, in tako tudi od vsakega novega državnega davka, kateri bi se utegnil vvesti s prihodnjimi zakoni, do 8. dne januarja 1916.

§. 3.

Družbina dolžnost je gradnjo v §. 1, odstavku 1, imenovane železnice precej začeti, in najdalje v enem letu računeč od današnjega dne dokončati. V §. 1 pod 1 do vštrevši 4 naštete na slučaj izvesti se imajoče nadaljevalne proge dodelati je zadnji čas v letu dni po podelitvi dovoljenja gradnje. Dedelane železnice je treba precej v občno službo izročiti, ter vršbo voznje po njih ves čas, dokler traja koncesija, nepretrgoma vzdržavati.

Da bode držala se zgornjih rokov za gradnjo, dolžna je družba dati varnost s primerno položnino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati varovancev novci.

Ako bi ne dostala zgornje dolžnosti, sme se zreči, da je ta položnina propala.

§. 4.

Da izdela dopuščeno železnico, dodeluje se družbi pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih propisov.

Ista pravica se družbi dodelí tudi zastran tistih dovláčnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da jih je v javnem interesu napraviti.

V oziru na Janovsko državno cesto, ki jo bode porabiti za napravo koncesijoniranih železnic, dolžna je družba udati se onim uvetom, ki jih poli-

tično deželno oblastvo kot cestno upravstvo postavi v porazumu z glavnim nadzorstvom avstrijskih železnic.

Kolikor bi v napravo koncesijoniranih železnic bilo treba rabiti druge javne ceste, naj družba zadobode privoljenje teh, ki te ceste vzdržavajo, odnosno onih oblastev ali organov, katerih reč je, po veljajočih zakonih dajati privoljenje v porabo ceste.

§. 5.

Družbi se je ob gradnji železnic, katere se tu dopuščajo, in ob voženji po njih držati tega, kar ustanavlja to dopustno pismo, in dopustilnih uvetov, ki jih postavi trgovinsko ministerstvo, ter tudi tega, kar velevajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic od 14 septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) in železnocestni vršbeni red od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) in pa zakonov in ukazov, kateri se morebiti pozneje dadó.

Kar se vršbe same tiče, odpuščajo se varnostne naredbe propisane v redu železnocestne vršbe in v dotičnih dodatnih določilih v toliko, kolikor se bode z ozirom na posebne prometne in poslovrsbene razmere, sosebno na znižano maksimalno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo, da se smejo, ter bodo na to stran veljali dotični posebni vršbeni propisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Iznos resnične in nominalne napravne glavnice potrebuje odobrenja državne uprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se razven stroškov za sestavo projekta, za gradbo in uredbo železnice in za dohavo vozil res uporabljenih in prav izkazanih, doštevsí interkalarne obresti, ki so bile med grajenjem res izplačane in kar je bilo res kursne izgube pri dobavi glavnice, ne smejo v račun postavljati nikakeršni drugi.

Kadar bi po iztečaju prvega vršbenega leta bilo treba še drugih novih stavbin, ali bi se pomnožile vršbene oprave, smejo se dotični stroškovi prišteti napravni glavnici, ako je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo vršbenih oprav, in če se stroškovi izkažejo, kakor je prav.

Vsa napravna glavnica naj se, dokler traja koncesija, odrine po razdolžnem črteži, kakor ga odobri državna uprava.

§. 7.

Vojaščino bode prevažati po znižanih tarifnih cenah, in to po tistih določilih o tem in o polajšilih potujočim vojakom, katera vsak čas veljajo pri priv. Levovsko-Črnoviško-Jaški železnici.

Ta določila obsezajo tudi deželno brambovstvo obéh državnih polovic, tirolske deželne strelce, in to ne samo ob potovanji na račun državne blagajnice, nego tudi ob služebnem potovanji na svoj račun k vajam v orožji in priglednim zborom, potem vojaško stražno krdelo civilnih sodišč Dunajskih, žandarstvo, ter po vojaško osnovano finančno in varnostno stražo.

Družba ima dolžnost, tudi gledé železnic imenovanih v §. 1, pristati na dogovor med avstrijskimi železnocestnimi društvi ukrenen o nabavi in imetji opravnih reči za prevažanje vojakov in o vzajemnem pripomaganji z vozili ob večjih vojaških prevoznjah, potem na organska določila in na služabni propis o bojnih železnocestnih oddelkih ter tudi na potlejšnji, 1. junija 1871 obeljavši dodatni dogovor o vožnji takih bolnikov in ranjencev, kateré je ležeče prevažati ob strošku vojaške blagajnice.

Tako je tudi dolžna pristati na dogovor, kate-rega je z železnocestnimi društvi ukreniti o vzajemnem pripomaganji z osebjem ob velikih prevoznjah vojaščine in na propis o prevoznjah vojaščine po železnicah.

Te dolžnosti ima družba samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje z ozirom na drugotnost te železnice in na polajšila vsled tega dodeljena gledé naprave, opreme in cele vršbe zdi biti zvršljivo.

Dolžnost družbe je pri oddajanji služeb v zmislu zakona od 19. aprila 1872 (Drž. zak. št. 60) ozirati se na doslužene podoficirje iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne hrambe.

§. 8.

Družba ima dolžnost vršbo vožnje po železnicah, ki se dopuščajo, v slučaju mobilizacije ali vojske vsak čas brez pravice do odškodovanja toliko in dotle ustavití, kolikor in dokler bi vojaško

oblastvo spoznalo, da je to neogibno potrebno za pomikanje vojaških krdel ali za kako drugo vojaško operacijo na kateri izmed onih javnih cest, ki jih železnice uporabljajo.

§. 9.

Dopustna doba in z njo vred v §. 9 lit b) zakona o dopušcanji železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na čas od današnjega dne do 8. januarja 1976 in mine po tem roku.

Državna uprava sme izreči, da je koncesija pred iztečajem zgornjega roka izgubila svojo moč, ako se ne bi dostale dolžnosti v §. 3. ustanovljene o začetku in zvršetku gradnje, potem o začetku poslovršbe, ter bi se prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11^a, lit. b) zakona o dopušcanji železnic.

§. 10.

Družba nima pravice, tretjim osobam prepustiti poslovršbo na tu dopuščenih železnicah, ako ji tega državna uprava izrecno ne dovoli.

Državni upravi je pridržana pravica, poslovršbo na tu dopuščenih železnicah na se vzeti posebno tedaj, ako bi dosegle stično zvezo s katero izmed železnic stoječih pod državno poslovršbo, ter ves ostali čas, dokler bode dopustitev še trajala, voditi na družbin račun.

V tem slučaju naj družba državni upravi povrne troške, kar jih bode vsled te poslovršbe res imela, a kateri se utegnejo tudi povprečno ustanoviti.

V ostalem bode s posebno vršbeno pogodbo, ki se sklene z družbo, uravnati načine, kako naj se vodi ta poslovršba.

§. 11.

Družba ima dolžnost, državni upravi na njen zahtev vsak čas dopustiti soporabo tu dopuščenih železnic za promet med že obstoječimi ali stoprv v bodoče napraviti se imajočimi pod državno polovršbo stoječimi železnicami takó, da ima državna uprava pravico, prosto ustanavlja tarife, cele vlake ali posamne vozove odpravljati ali odpravljati dajati po soporabljeni železnici ali posamnih njenih kosih za primerno odškodovanje. Ta soporaba naj vendar ima mesto samó toliko, da se z njo ne moti lastna pravilna vožnja soporabljene železnice.

Odškodovanje, katero bode opravljati, ustanovi se po določilih razglašanih v prilogi C k dopustnemu pismu od 1. januarja 1886 za Cesar-Ferdinandovo severno železnico v Drž. zak. leta 1886 na strani 63.

§. 12.

Državna uprava si prihranja pravico, železnice tu dopuščene, ko bodo dodelane in v službo izročene, vsak čas odkupiti pod naslednjimi določili:

1. Da se določi odkupščina, seštejó se letni čisti dohodki, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti dohodki najslabjših dveh let in povprečni čisti dohodek ostalih petih let se potem izračuni.

2. Ako bi se vendar železnica odkupila pred preteklim sedmim letom vršbe, ali kadar bi po določilih odstavka 1 najdeni srednji čisti dohodek ne dosegel vsaj letnega iznosa, enakega letnini, ki je potrebna za obrestovanje po 5 od 100 in za odplačevanje po državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler traja dopustitev, tedaj se ta prej v misel vzeta letnina vzame kot čisti donos odmeri odkupščine v podlogo.

3. Odškodba, ki jo bode dati, naj obstoji v tem, da se družbi v dobi še ostali koncesije srednji donos izplača v zmislu odstavka 1, ali pa kadar nastane kateri v odstavku 2 omenjenih slučajev, ondudaj navedena letnina za delniško glavnico poluletno 30. junija in 31. decembra vsako leto po dospetji.

4. Državi se pridržuje pravica, bodi si kadar koli, namesto še ne dospelih letnih plačil plačati glavnico enako glavnčni vrednosti plačil, ki jih je po določilih v odstavku 3 poluletno opravljati, diskontirani po pet od sto na leto, obresti na obresti računeč.

Ako se država odloči, da plača to glavnico, naj jo — kakor si sama izbere — plača v gotovini ali z državnimi zadolžnicami. Državne zadolžnice je pri tem računati po ceni, kakoršna se podá kot srednja cena državnih zadolžnic enake vrste po uradnih zapisih, da je v neposrednje poprejšnjem poluletji bila na Dunajski borsi.

5. Po odkupu železnic in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odkupščino, brez nadaljnje odplate v bremen čisto last in v užitek teh

tukaj koncesijoniranih železnic z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, — tudi vozil, zalog materijala in pa iz napravne glavnice narejenih vršbenih in pričuvnih zalogov, ako le ti niso uže bili namenu primerno z odobrenjem državne uprave uporabljeni.

§. 13.

Ko mine dopustilo in tist dan, kadar mine preide na državo brezodplatno neobremenjena svojina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, zalog materijala in iz napravne glavnice narejenih vršbenih in pričuvnih zalogov v obsegu povedanem pod št. 5 §^a 12.

Ako to dopustilo mine, ter tudi, ako se odkupi (§. 12) železnica, ostaja družbi last pričuvnega (reservnega) zaloga napravljenega iz lastnih dohodkov podjetja in kar bi imela po obračunih terjati, po tem last posebnih del in poslopij napravljenih ali pridobljenih iz lastnega imetka, katere je družba sezidala ali si pridobila vsled pooblastila od državne uprave z izrecnim pristavkom, da ne bodo pristojstvo železnici.

§. 14.

Državna uprava ima pravico, uveriti se, da se gradnja železnic in vršbena oprava po vseh delih namenu primerno in trdno izvede, ter ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Družbina dolžnost je, pogodbe o gradnji in dajanji gradiva, predno se sklenejo, državnemu upravi v odobrenjem predložiti.

Tudi ima državna uprava pravico, po cesarskem komisarji, ki je postavljen pri družbi, pregledovati gospodarjenje in seособno po nadzornikih obdružbinem trošku pošiljanih, kakor se ji koli pozdi primerno, nadzirati, da se gradnja zvrši po projektu in pogodbi.

§. 15.

Državni upravi se dalje prihranja pravica, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila po večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, naložne v do-

putnici, v dopustnih uvetih ali v zakonih, poprijeti se naredeb, primernih zakonom, ter po okolnostih — še predno izteče koncesija, — izreči, da je ugasnila.

Resno opominjaje vsacega, da ne dela zoper to, kar ustanovljuje le-ta dopustnica, in dodeljujoč družbi pravico, zastran izkazne škode pred Našimi sodišči zahtevati povračila, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico in vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstva glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, desetega dne meseca decembra, v letu po odrešenji sveta tisoč osem sto osemdesetem osmem, Našega cesarjevanja štiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Bacquehem s. r.

S.

Razglas ministerstva za finance od 7. januarja 1889,

**o omejenji uradnih dnevov podružnice Dunajske
velike colnije na Matzleinsdorfskem kolodvoru.**

Z odnosom na razglas od 5. oktobra 1887 (Drž. zak. št. 118) daje se na znanje, da bode podružnica c. kr. velike colnije Dunajske, katera zdaj na Matzleinsdorfskem tovornem kolodvoru c. kr. priv. južne železnice službuje trikrat na teden, v bodoče službovala samó enkrat, namreč v četrtek.

Ta ukaz stopi precej v moč.

Dunajewski s. r.

9.

Zakon od 14. januarja 1889,**o pomnožbi vozil državnih železnic.**

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

V nabavo vozil (lokomotivov, tenderjev in vóz) za državne železnice dovoljuje se vsota od 4,625.000 gl. Od te vsote vpostavi je 927.750 gl. v državni proračun k finančnemu zakonu za leto 1889. Ostanek od 3,697.250 gl. dobiti je takó, da bode za potrebovano glavnicu obresti po pet od sto največ opravljati in da se glavnicu sama se štirimi letinami, počenši od leta 1890 odplača.

Člen II.

Letne iznose, ki bodo počenši od leia 1890 dospevali, treba je vsako leto vpostavljeni v državni proračun pod potrebščino trgovinskega ministerstva za državno poslovršbo državnih železnic, stoječih pod upravo glavnega ravnateljstva avstrijskih državnih železnic, in to, kolikor gre za plačila glavnice, med izredne razhodke.

Člen III.

Ta zakon stopí v moč z dnem razglašenja ter se Mojemu ministru za trgovino in Mojemu finančnemu ministru nalaga, zvršiti ga.

Na Dunaji, dne 14. januarja 1889.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Bacquehem s. r.

10.

**Ukaz ministerstva za pravosodje
od 21. januarja 1889,**

**o tem, kaj kdo potrebuje, da bode nameščen
v upravno službo kaznilnic.**

„Doseči uradniško mesto v upravni službi c. kr. kaznilnic sposobni so samó oni prosilci, ki

so se podvrgli poskusni praktiki v kaznilnici za moške, ter izkažejo, da so z uspehom prestali ustno preskušnjo iz tu niže navedenih zakonov, ukazov in propisov.

Te potrebnosti sme ministerstvo pravosodja odpustiti, kadar ne dostaje pripravnih prosilcev, ki imajo te potrebnosti.

V oziru na poskusno praktiko in ustno preskušnjo uporabljati je naslednje propise:

§. 1.

Prošnje za pripuščenje k poskusni praktiki vpoglagati je pri ministerstvu pravosodja, ter naj jih prosilci, ki so že nameščeni kot državni uradniki, vpodajó po svojem nadstojnem oblastvu.

Ministerstvo pravosodja določa kaznilnico, v kateri naj se prosilec podvrže praktiki.

§. 2.

Praktika na poskus traja tri mesece; a če praktikant poprosi, sme mu jo višji državni pravdnik podaljšati na šest mesecev.

§. 3.

Nastopaje praktiko naj vsak kandidat v roke kaznilničnemu načelniku obljubi molčljivost, in da se hoče ravnati po ukazilih, katera od njega prejme v oziru na službo.

Na to naj se izročí vsakemu kandidatu po en primerek hišnega reda in službenega propisa, katerih določila mu je poznati.

Najpred naj se mu dá prilika, seznaniti se sè zavodom samim in njegovimi stavbinskimi uredbami, s tem, kakó teče služba, kakó si različni oddelki službe strežejo eden drugemu, hišni red v njegovih posamnih stadijah, opazovati, kakó se postopa s kaznjenci; ko nastopijo kazni, dokler jim teče čas kazni in predno stopijo iz kazni, in pa z bolnimi kaznjenci.

Potlej se odkazuje kandidat uradnikom posamnih delokrogov (resortov), da vidi, v kaki obliki se vrši poslovno občenje, da vidi, kakó se pišejo glavna knjiga, osobni spisi, hranilna knjiga, ječni zapisnik, statistika, popisi itd., da se seznanijo z splošnimi osnovnimi črtami in določili gospo-

darstva, blagajništva, računstva in delovrštva, da bode vedel glas knjigam, zabeležbam in spiskom, osnovanim o teh raznovrstnih poslovih, in da s tem, ker mu načelnik dovoli delarnice, hranišča, kuhinjo in dr. t. obiskati, dobode priliko, tudi praktično vpogledati, kako se gospodari in dela.

V nadaljnjem teku praktilne naj se kandidatu preizroči, da v posamnih poslih nižjih upravnih uradnikov sodeluje ali da jih sam vodi (ravna) pod njihovim nadzorom in odgovorom, kakor se to razumeva samo ob sebi. Ta dela naj urada načelnik ali upravnik, odnosno priglednik pregleda ter kandidata po okolnosti osobno opomni in pouči v vsem, kjer se mu zdi potrebno.

Poleg teh nekaj teoretičnih, nekaj praktičnih vaj naj urada načelnik kandidata opozarja na vse, kar prinese na dan slovstvo o ječah, naj mu tako slovstvo, kolikor bode moči, daje na razpolog, — po tem takem posredujoč korenitejšo razumenje načel, nauk in smotrov ječarstva in pobujaje kandidatu zanimanje za zvanje, kateremu se hoče posvetiti, — a ob enem pred oči postavlja imenitnost in težavnost službe v takem zavodu.

§. 4.

Ko poteče poskusna praktila, naj načelnik kaznilnice v porazumu z upravnikom, odnosno priglednikom povzame njene podatke in o tem višjemu deželnemu pravdnikstvu poda poročilo, v katerem je treba po vestnosti kar je moči na tanko opisati marljivost, ki jo je razodel kandidat, razumenje za naloge kazenskega zvršila in upravnstva, katero je pri tem pokazal, in koliko tehnične ročnosti si je pridobil, ter zvesto naslikati skupen vtisk (dojem), ki ga je kandidat po svoji poskusni praktiki zapustil v oziru na sposobnost za službo v kaznilnici po razumu in značaji, kakor tudi v oziru na njegovo vladanje zunaj urada in na njegove rodovinske razmere.

Prepisek tega poročila predložiti je ministerstvu pravosodja.

Načelnik zavoda naj kandidatu izda pismo potrdilo o dovršeni poskusni praktiki, katero naj obsega samo, kateri dan je praktiko nastopil in kateri dan je stopil iz nje.

§. 5.

Prošnje za pripuščanje k preskušnji vpodati je, — prilagaje potrdilo izdano po §. 4, pri višjem

državnem pravdnikstvu, pod katerega višjim voditeljstvom stoji kaznilnica, pri kateri je bila praktila na poskus opravljena.

Višje deželno pravdnikstvo razloča o tem z ozikom na poročilo, katero je načelnik kaznilnice podal po §. 4 pod pridržkom utečaja (rekursa) na ministerstvo pravosodja, ter postavlja dan in uro preskušnje.

Kadar je kandidat v poskusni praktiki kazal manjšo marljivost, ne bodi pripuščten k preskušnji.

Komisija, ki se sestavi za preskušnjo, sestoji iz višjega državnega pravdnika ali iz namestnika, ki ga on določi, kot prvosednika, iz načelnika in upravnika najbližje kaznilnice za moške, po tem iz načelnika računskega oddelka pri višjem državnem pravdnikstvu kot preskuševalnih komisarjev. Prvosedniku ni zabranjeno, kandidatu zastaviti kako vprašanje.

§. 6.

Kot predmeti preskušnje propisujejo se:

1. Določila kazenskega zakona in kazensko-pravdnega reda, ki se tičejo zvršitve kazni, in pa ona določila kazenskega zakona, po katerih je preprosti, ima li se zločin, ki ga kaznjenev v kaznilnici storil, šteti za hudodelstvo ali samo za pregrešek ali prestopek.

2. Posebni zakoni in ukazi, ki se odnašajo na zvrševanje kazni v kaznilnicah.

3. Hišni red in službeni propis kaznilnice, v kateri je kandidat opravil poskusno praktiko.

4. Računoznanstvo z ozirom na gospodarstvo, blagajništvo in delovrštvo, kakeršno vlada v imenovani kaznilnici.

Vprašanje dajoč naj se ne gleda preveč na podrobnosti v posamnih določilih, marveč bodi dovolj, da bode moči iz odgovora posneti in soditi, s kakim razumenjem je kandidat shvatil, kar je med poskusno praktiko imel priliko videti, je li in koliko je poučen o svrhi in ustrojstvu kaznilnice, njenem ječilnem sestavu, o pravicah in dolžnostih kaznilničnih uradnikov sploh, po tem o splošnih načelih v odnosu na postopanje s kaznjenci, o občenji s temi in z nadzornim osebjem, o danih nalogah za vzdrževanje discipline in o dotičnih pravicah, o gospodarstvu, blagajništvu, računstvu in delovrštvu.

O preskušnji je tudi — kolikor se dá — pozvedeti, katere jezike bi utegnil kandidat znati.

§. 7.

Preskuševalna komisija ukreplje z večino glasov, je li kandidat po skupnem posledku poskusne praklike in ustne preskušnje za uradniško mesto v upravnstveni službi c. kr. kaznilnic „odlično“, „prav dobro“ ali „dobro“ sposoben, ali pa treba li je zarad nedovoljnosti uspeha napotiti ga, da preskušnjo po izteku določenega roka ponovi, ali po okolnostih tudi, da neki čas praktiko nadaljuje.

Večkrat nego enkrat ponavljati preskušnjo ni dopuščeno. O prestani preskušnji in nje uspehu

naj se kandidatu izdá uradna svedočba, v kateri gre potrditi tudi znanje jezikov, katero je izkazal pri preskušnji.

§. 8.

Take, ki so poskusno praktiko že opravili, predno se je razglasil ta ukaz, pripuščati je k preskušnji na podlogi svedočbe izdane o ti poskusni praktiki.“

Schönborn s. r.